

31.8.2026

Yrittäjien ehdotuksia budjettiriiheen

Yrityslainsäädäntö

Jätelaki II. Jätelaki II -hanke tulee saattaa hallitusohjelmakirjausten mukaisella tavalla päätökseen siten, että toimialan yritysten kokemista kilpailuneutraliteettiongelmista päästään eroon. Marinin hallituskaudella toimialaa sosialisoitiin, millä oli arvioiden mukaan vähintään 200 miljoonan euron negatiivinen vaikutus pk-yrityksiin.

EU:n hankintasäätely. Suomen tulee vaikuttaa aktiivisesti EU:n hankintasäätelyyn, ettei tuleva säätely uhkaa kotimaista hankinta- ja inhouse-säätelyämme, joka on astunut tai astumassa voimaan.

Maksuehtolain valvonta. Suomen hallituksen syksyn 2025 ja kevään 2026 riissä sitouduttiin puuttumaan yritysten välisiin pitkiin maksuaikoihin. Tätä varten maksuehtolakia tulee kuluvan vaalikauden aikana muuttaa ja asettaa viranomaisen valvomaan maksuehtolain noudattamista. Asiaa pitää edistää pikaisesti hallituksen linjauksen mukaisesti.

EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetus. Voimaan tullut EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetus aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia erityisesti pienille- ja keskisuurille yrityksille, jotka vievät vähäisiä määriä pakattuja tuotteita useampaan EU-maahan. Suomen tulee vaikuttaa aktiivisesti siihen, että komissio helpottaa asetuksen asettamia velvoitteita erityisesti pk-yrityksille, ja että EU:n tuottajavastuujärjestelmää varten rakennetaan yksi luukku, jota kautta yritykset voivat keskitetysti hoitaa jätehuollon velvoitteensa EU:n alueella.

Työmarkkinat

Nuorten työllistämissetelin laajennus. Laajennetaan nuorten työllistymissetelin käyttö alle 35-vuotiaisiin. Vaikka nuorten työllistymissetelin käyttö on alkuvuonna jäänyt vähäiseksi, mallia voidaan pitää lähtökohtaisesti toimivana keinona pienentää rekrytointiin liittyvää riskiä epävarmassa suhdannetilanteessa. Työllisyyden nopeaksi vahvistamiseksi käyttöön otetun nuorten työllistämissetelin vahvistaminen olisi tarkoituksenmukaista tilanteessa, jossa talouskasvu on käynnistynyt, mutta markkinoilla on edelleen huomattavaa epävarmuutta kasvun voimakkuudesta ja kestosta. Tuen kohdejoukkoa olisi perusteltua laajentaa alle 35-vuotiaisiin. Yhä useampi hyvin koulutettu nuori

aikuinen kärsii pitkittyneestä työttömyydestä, ja myös akateemisesti koulutettujen pitkäaikaistyöttömyys on noussut Suomessa ennätyksellisen korkealle tasolle.

Selvitys sairauspäivärahan omavastuuajan lyhentämisestä. Sairausajan palkanmaksu on erityisesti pienen työnantajayrittäjän kannalta kohtuuton. Yrittäjä voi johtua maksamaan sairaana olevalle työntekijälle jopa kymmenen päivää palkkaa saamatta häneltä työpanosta, josta maksaa, tai korvausta maksettusta palkasta. Tämä nostaa työllistämisen kynnyksen. Sairausvakuutuslain sairauspäivärahan omavastuuaikaa tulee lyhentää nykyisestä kymmenestä päivästä kolmeen. Koska sairauspäivärahan rahoittavat pääasiassa työnantajat, yrittäjät ja palkansaajat, muutos ei juurikaan lisäisi valtion kustannuksia. Hallituksen tulee käynnistää selvitys sairausajan omavastuuajan lyhentämisestä, jotta asiasta voidaan päättää heti seuraavan vaalikauden alussa.

Selvitys työajan pidentämisestä. Suomessa tehdään keskimäärin vähemmän töitä kuin keskeisissä kilpailijamaissa ja keskimääräinen vuosityöaika Suomessa on huomattavasti alempi kuin esimerkiksi OECD-maiden keskiarvo. Lisäksi Suomessa julkisen sektorin työntekijät tekevät 12–22 päivää vähemmän töitä kuin yksityisen sektorin työntekijät keskimäärin. Kilpailukykyinen Suomi tarvitsee enemmän töitä, ei vähemmän. Hallituksen tulee käynnistää selvitys toimenpiteistä ja lainsäädäntöuudistuksista julkisen ja yksityisen sektorin vuosittaisen työajan lisäämiseksi, työnantajille aiheutuvia kustannuksia kasvattamatta.

Talous- ja elinkeinopolitiikka

Tutkimus- ja kehittämisrahoituksen määritelmät. Määritelmiä on laajennettava siten, että rahoitus tukee koko TKI-ketjua ideasta markkinoille. Tämä tarkoittaa innovaatiotoiminnan, pilotoinnin, tuotteistamisen, aineettoman arvonaluonnin ja kaupallistamisen hyväksymistä rahoituskelpoisiksi.

Matalan kynnyksen pk-yritysten rahoitusinstrumentit. Tavoitteena on rakentaa uudelleen pk-yrityksille selkeä alkupään rahoituspolku, joka mahdollistaa innovaatiotoiminnan käynnistämisen joustavilla ja kevyesti haettavilla instrumenteilla. Erityistä huomiota tulee kiinnittää mikroyrityksiin, nuoriin yrityksiin sekä omistajanvaihdoksen jälkeisiin tilanteisiin.

TKI-rahoituksen kohdentaminen pk- ja kasvuyrityksiin. Rahoitusta tulisi suunnata pieniin, nuoriin ja kasvuhakuisiin yrityksiin, joissa TKI-tukien vaikutavuus tutkimusten mukaan on suurin. Tähän sisältyy myös restartupit, eli omistajanvaihdoksen läpikäyneet ja kasvuyrityksiksi muuttuneet yritykset. Samalla on varmistettava, ettei rahoitusjärjestelmä painotu liiallisesti suurten

yritysten hankkeisiin pk-yrityskentän kustannuksella. T&K-verovähennykset pitäisi muuttaa pysyviksi.

Datakeskusten veronpalautustuki. Datakeskuksille valmistelussa oleva veronpalautustuki tulisi perua. Toimintaympäristön ja lainsäädännön ennakoitavuus ovat investointien näkökulmasta tärkeämpiä kuin yritystuet. Suomen luontaiset sijaintiedut, kuten edullinen sähkö, ilmasto ja vakaa toimintaympäristö, ovat riittäviä kannustimia investoinneille. Sen sijaan pelkkä päättäjien ylisääntelyyn tai poukkoilevaan sääntelyyn viittaava puhe voi saada datakeskusinvestointeja tekivät yritykset harkitsemaan investointeja uudelleen.

Yritysten digitalous -hanke. Yrittäjät esittää Yritysten digitalous -hankkeelle 3,7 miljoonaa euroa, TEM:n hallinnonalan talousarvioehdotuksen mukaisesti.

Korvaukset ASF:n rajoituksista. Afrikkalainen sikarutto on laajentunut kaakoisessa Suomessa ja sen vuoksi elinkeinotoimintaa on rajoitettu. Rajoitustoimet vaikuttavat laajalti elinkeinotoimintaan alueella, joka on kärsinyt itärajan sulkemisesta. Yrityksillä ja yrittäjillä ei ole ollut mahdollisuuksia varautua ASF:n rajoitustoimiin. Siksi valtion tulee käynnistää välittömästi valmistelutukimallista, jolla lievennetään ASF-rajoituksista aiheutuvia merkittäviä välittömiä ja välillisiä taloudellisia vaikutuksia. Tukimallin tulee huomioida sekä suorat kustannukset, tulonmenetykset että vaikutukset yritysten toimintaedellytyksiin ja investointeihin. Asiasta pitää päättää budjettiriihessä.

Droonivahinkojen korvaamismalli. Kaakkois-Suomessa on edelleen olemassa tuntuva riski siihen, että alueelle tulee Venäjän käynnistämän hyökkäyssodan vuoksi drooneja. Nämä voivat aiheuttaa merkittäviä vahinkoja alueen ihmisille ja yrityksille. Vakuutusyhtiöt ovat ilmoittaneet, etteivät ne korvaa droonivahinkoja. Valtion on viipymättä valmisteltava malli siihen, miten mahdolliset droonivahingot korvataan kansalaisille ja yrityksille.

Yritysten ja korkeakoulujen yhteistyö. Korkeakouluihin tulee rakentaa yhden luukun yrityspalvelut, joiden kautta yritykset saavat helposti pääsyn koulutusyhteistyöhön sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan. Korkeakoulujen tulee osana kokonaisuutta myös tukea pk-yritysten pääsyä EU-rahoituksen piiriin auttamalla rahoitusmahdollisuuksien tunnistamisessa, konsortioiden rakentamisessa ja hakuprosesseissa.

Lisätietoja: toimitusjohtaja Mikael Pentikäinen, 040 504 1944, mikael.pentikainen@yrittajat.fi, johtaja, pääekonomisti Päivi Puonti, 050 5343 536, paivi.puonti@yrittajat.fi, johtaja Atte Rytönen-Sandberg 040 359 1986, atte.rytonen-sandberg@yrittajat.fi, johtaja Harri Jaskari 050 512 2874, harri.jaskari@yrittajat.fi